

P.H. Ramatowska

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Krzysztof Lisowski

Warszawa, dnia 21.06. 2017 r.

DZP-WG.600.02.38 .2017.JRO

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady
Izb Rolniczych**

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 grudnia 2016 r. (znak:KRIR/MRW/1487/2016) dotyczące uregulowania zasad wypłaty odszkodowań za szkody powodowane przez bobra europejskiego (*Castor fiber*), tak aby Skarb Państwa wypłacał odszkodowanie za rzeczywiste szkody wyrządzone przez te zwierzęta, przedkładam następujące informacje.

Resort Środowiska dostrzega problem skali szkód wyrządzanych przez bobra europejskiego. W przypadku miejsc newralgicznych w pierwszej kolejności należy podejmować próby minimalizowania konfliktów między bobrem a człowiekiem, stosując różnego rodzaju zabezpieczenia m.in. rowów melioracyjnych, grobli, wałów przeciwpowodziowych przed ich zniszczeniem przez bobry. Zabezpiecza się również cenniejsze drzewa. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 126 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) poszkodowani mogą współdziałać z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego - z dyrektorem tego parku, w zakresie sposobów zabezpieczania mienia przed szkodami powodowanymi m.in. przez bobra europejskiego. Współdziałanie to może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Podejmowane są również inne działania mające na celu zwiększenie efektywności działań minimalizujących wielkość szkód. Przykładem jest Porozumienie zawarte 19 lipca 2016 r. pomiędzy Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska i Zarządem Głównym Polskiego Związku Łowieckiego „w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji określającej reguły postępowania przy ograniczeniu liczebności populacji bobra europejskiego *Castor fiber* na terenach obwodów łowieckich”. W wyniku ww. porozumienia, zgodnie z przepisami prawa, wydawane są derogacje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzeń, zezwalające na eliminację bobrów w miejscach najbardziej konfliktowych, w których szkody powodowane przez ten gatunek są najbardziej dotkliwe. Akty te zostały wydane przez wszystkie regionalne dyrekcje ochrony środowiska i dotyczą około 27 000 osobników na terenie całego kraju w przeciągu 3 lat. Ponadto, planowana jest analiza, na podstawie

której zostanie dokonana ocena konieczności podjęcia ewentualnych dodatkowych działań w celu przeciwdziałania szkodom wyrządzanym przez bobra europejskiego.

Odnosnie zaś samych odszkodowań za szkody powodowane przez omawiany gatunek, to należy podkreślić, że zgodnie z art. 126 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody odpowiedzialność Skarbu Państwa nie obejmuje utraconych korzyści, zatem odszkodowania są odzwierciedleniem realnych szkód. Należy jednak zaznaczyć, że mimo ww. regulacji, wartość wypłaconych odszkodowań za szkody wyrządzone przez bobry w roku 2015 kształtowała się na poziomie powyżej 17 mln zł, co jest kwotą znaczącą. Jednocześnie należy podkreślić, że poszkodowanym niezadowolonym z wysokości przyznanego odszkodowania przysługuje prawo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, bowiem zgodnie z art. 126 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowań za szkody wyrządzane m.in. przez bobry, orzekają sądy powszechne.

Ponadto należy wskazać, że aktualnie trwają prace nad projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szacowania szkód powodowanych przez gatunki zwierząt objętych ochroną gatunkową. Rozporządzenie ma na celu ustalenie jednolitego dla całego kraju sposobu postępowania przy szacowaniu szkód (obecnie szczegółowy sposób szacowania szkód przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska określany jest w zarządzeniach wewnętrznych tych organów). Regulacja określi procedury wypłaty odszkodowań, w tym m.in. rodzaj dokumentów, jakie muszą być dołączone do wniosku o odszkodowanie, terminy zgłaszania i szacowania szkody, wzory protokołów z oględzin i szacowania szkody, metody wyliczania rzeczywistej szkody, źródła przyjmowanych cen rynkowych. W dalszym ciągu odpowiedzialność Skarbu Państwa dotyczyć jednak będzie realnych szkód, tj. nie będzie obejmowała utraconych korzyści.

Z powołaniem
z upoważnienia
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Zastępcą Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Marek Kaps
Marek Kaps